

SOFYA TİCARET MÜŞAVİRLİĞİ

**T.C.
SOFYA BÜYÜKELÇİLİĞİ
TİCARET MÜŞAVİRLİĞİ**

BULGARİSTAN LOJİSTİK NOTU

**TEMMUZ 2026
SOFYA**

SOFYA TİCARET MÜŞAVİRLİĞİ

İÇİNDEKİLER

BULGARİSTAN'IN DIŞ TİCARETİNDE KULLANDIĞI TAŞIMA MODLARI (EURO BAZINDA VE YÜZDESEL DAĞILIM).....	2
LOJİSTİK ALTYAPISI	2
A. KARAYOLU, DENİZYOLU, DEMİRYOLU, HAVAYOLU ALTYAPISINA İLİŞKİN BİLGİLER, ÖNEMLİ VERİLER	2
<i>Karayolu</i>	<i>2</i>
<i>Denizyolu/Tuna Üzerinden Taşıma.....</i>	<i>5</i>
<i>Demiryolu</i>	<i>6</i>
<i>Havayolu.....</i>	<i>9</i>
B. ÖNEMLİ LİMANLAR, LOJİSTİK MERKEZLER, TİCARET MERKEZLERİ	9
<i>Varna Limanı</i>	<i>9</i>
<i>Burgaz Limanı.....</i>	<i>9</i>
<i>Tuna Üzerinde Limanlar</i>	<i>10</i>
<i>İntermodal Terminaller</i>	<i>10</i>
C. YEREL LOJİSTİK FİRMALAR (DIŞ TİCARET TAŞIMALARINDA BÜYÜK ÖLÇEKLİ TAŞIMA YAPAN)	12
<i>Karayolu Taşımacılığı.....</i>	<i>12</i>
<i>Demiryolu Taşımacılığı</i>	<i>13</i>
<i>Denizyolu Taşımacılığı</i>	<i>13</i>
<i>Havayolu Taşımacılığı.....</i>	<i>14</i>
D. BULGARİSTAN'DA FAALİYET GÖSTEREN TÜRK LOJİSTİK FİRMALARI.....	14
LPI ENDEKSİ SIRALAMASI (2023 YILI VE 2018 YILI).....	14
ÖNEMLİ TİCARİ ROTALAR (BULGARİSTAN DIŞ TİCARETİNDE KULLANILAN ANA TAŞIMACILIK GÜZERGAHLARI)	15
BULGARİSTAN İLE TÜRKİYE ARASINDAKİ TAŞIMA ÜCRETLERİ (KULLANILAN TÜM TAŞIMA MODLARINA İLİŞKİN KG BAŞI ÜCRETLENDİRME).....	16
DIŞ TİCARET TAŞIMALARINDA LOJİSTİK SORUNLAR (YÜKSEK NAVLUN FİYATLARI, VİZE SORUNU, FREKANS AZ OLMASI VB.)	17
MÜŞAVİRLİK DEĞERLENDİRMESİ (LOJİSTİĞİN BULGARİSTAN İLE İKİLİ/TRANSİT TİCARETİMİZE ETKİSİ, YAŞANAN LOJİSTİK SORUNLARIN ÇÖZÜMÜNE İLİŞKİN ÖNERİLER).....	19

SOFYA TİCARET MÜŞAVİRLİĞİ

BULGARİSTAN'IN DIŞ TİCARETİNDE KULLANDIĞI TAŞIMA MODLARI (Euro bazında ve yüzdesel dağılım)

2025 Yılında Bulgaristan'ın Taşıma Modlarına Göre İhracat ve İthalatı (Euro/%)

Taşıma Modu	İthalat (Euro)	Pay (%)	İhracat (Euro)	Pay (%)
Hava	4 161 361 812	7,9%	2 303 558 625	5,5%
Demiryolu	644 095 292	1,2%	1 525 729 765	3,6%
Denizyolu	10 812 210 944	20,5%	7 126 702 015	16,9%
Kendi Hareketiyle	185 821 258	0,4%	32 983 665	0,1%
Posta	243 942 248	0,5%	138 054 437	0,3%
Nehir Üzerinden	581 420 877	1,1%	290 207 520	0,7%
Sabit Ulaştırma Tesisatı	3 490 541 597	6,6%	1 432 480 449	3,4%
Karayolu	32 617 039 873	61,8%	29 279 953 952	69,5%

Kaynak: Ulusal İstatistik Enstitüsü

LOJİSTİK ALTYAPISI

Bulgaristan Türkiye, Batı Avrupa, Rusya ve Karadeniz bölgelerini birbirlerine bağlayan çok önemli uluslararası yol güzergahında stratejik bir konumdadır. Altyapının eski ve yetersiz olması ulaştırma sektörünün en büyük sıkıntısıdır. Konumundan dolayı ticari anlamda bölgede “köprü” görevini üstlenmesine rağmen, altyapısını yenilemediği ve geliştirmede olduğu durumda yük taşımacılığı sektörü tarafından komşu ülkeler lehine kolayca devre dışı bırakılabilecektir. Bu nedenle Bulgaristan, AB fonlarından da yararlanarak, ulaşım altyapısını yenileme ve genişletme çalışmalarını sürdürmektedir.

a. Karayolu, denizyolu, demiryolu, havayolu altyapısına ilişkin bilgiler, önemli veriler

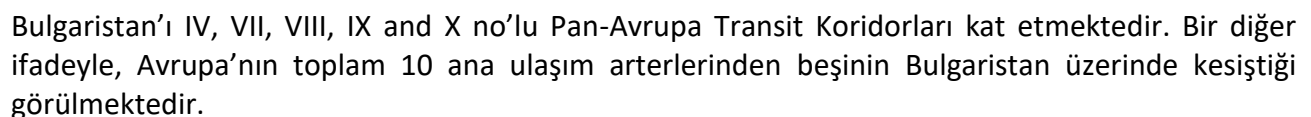
Karayolu

Bulgaristan genelinde kuzeyden güneye dört, doğudan batıya üç ana karayolu şebekesi bulunmaktadır. Bulgaristan karayollarının toplam uzunluğu yaklaşık 20 bin km olup bunun sadece 877 km'si otobandır. Otobanlarda hız sınırı 140 km/saattir. Karayolları Altyapı Ajansının 2025 yılı sonu verilerine göre ülke genelindeki yolların %37'i iyi, %28'si orta iyi, %35'ü ise kötü durumdadır.

Yol Sınıfı	Uzunluk (km)
Otoyol	877
1. sınıf	2.888
2. sınıf	4.019
3. sınıf yollar ve yol bağlantıları	12.244
Toplam Uzunluk	20.028

Bulgaristan Üzerinden Geçen Pan-Avrupa Transit Koridorları

SOFYA TİCARET MÜŞAVİRLİĞİ

Avrupa IV. No'lu Ulaşım Koridoru: Almanya'nın Dresden kentinden başlar, Sofya üzerinden ikiye ayrılarak İstanbul ve Selanik'e ulaşır. Bulgaristan topraklarındaki uzunluğu (Vidin-Sofya-Kulata) 446 km'dir. Sofya-Kulata arasındaki bölüm ayrıca "Struma Otoyolu" olarak da anılmaktadır. Struma Otoyolu'nun büyük bölümü (1, 2, 3.1, 3.3 ve 4. lotlar) trafiğe açıktır. Türk Mapa-Cengiz ortaklığı tarafından tamamlanan ve 2018 yılında Struma Otoyolu'na dahil edilen eski Lyulin Otoyolu ile birlikte Sofya çıkışı tamamen entegre edilmiştir. Projenin en kritik ve zorlu kısımlarından biri olan, Bulgaristan'ın en uzun tüneli unvanına sahip Zheleznitsa Tüneli ve bağlantı yolları tamamlanarak Şubat 2024'te trafiğe açılmıştır. Otoyolun geriye kalan en sorunlu kısmı ise çevre koruma davaları ve finansman tartışmaları nedeniyle uzun süre geciken, Krupnik ile Kresna arasındaki Kresna Kanyonu geçişidir (lot 3.2); bu hat üzerindeki çalışmalar parça parça ve alternatif güzergahlar üzerinden ilerlemektedir.

Bulgaristan'ın Vidin kentini Romanya'nın Kalafat kentine bağlayan Tuna üzerindeki 2. köprü Haziran 2013'te kullanıma açılmıştır.

Avrupa VII. No'lu Ulaşım Koridoru: Rotterdam'dan başlayıp Sulina'da biten ve Ren, Main ve Tuna nehirlerini bağlayan su yoludur.

Avrupa VIII. No'lu Ulaşım Koridoru: Adriyatik Denizi'ni Karadeniz'e bağlar. Arnavutluk, Kuzey Makedonya ve Bulgaristan'ı kat eder. Bulgaristan topraklarındaki (Gyueşevo sınır kapısı, Pernik-Sofya-Burgaz-Varna) uzunluğu 639 km'dir. Bu koridorun Sofya-Burgaz arasındaki bölümüne "Trakya Otobanı" denmektedir. Trakya otobanı 4. lotunun 15 Temmuz 2013 tarihinde kullanıma açılmasıyla otoban tamamıyla faaliyete geçmiştir. Otobanın Karnobat-Burgaz arasındaki 45 km'lik bölümünün yapımını Türk sermayeli "Doğuş-Eko" Konsorsiyumu kazanmış ve zamanında tamamlayarak teslim etmiştir. Burgaz-Varna arasındaki kısmın ileride "Karadeniz Otobanı" olarak inşa edilmesi planlanmaktadır. Karadeniz Otobanı, Trakya Otobanı'nın bir uzantısı olacak, Burgaz-Varna güzergahı üzerinde inşa edilecektir. Toplam uzunluğu 103 km olarak planlanmakta olup, sadece Varna – Priseltsi arasındaki 8 km'lik kısmı inşa edilmiştir.

Avrupa IX. No'lu Ulaşım Koridoru: Finlandiya'nın Helsinki şehrini Yunanistan Dedeğaç şehrine bağlar. Bu koridor Ukrayna, Moldova, Romanya, Bulgaristan ve Yunanistan'ı kat eden stratejik bir hat oluşturur. Bulgaristan topraklarındaki (Ruşçuk – Tırnova – Gabrovo – Eski Zağra – Dimitrovgrad – Kırcaali) uzunluğu 455 km'dir. Bu koridorun Kırcaali – Podkova arasındaki bölümü 2007-2013 AB Ulaştırma Operasyonel Programı çerçevesinde finanse edilmiş olup, 2014 başında tamamlanmıştır. Bu bölümün bitmesiyle Kırcaali – Yunanistan sınırı güzergahının tamamı yenilenmiş bulunmaktadır.

Şipka Tüneli: Balkan Dağları altından geçecek olup Gabrovo'yu Şipka'ya bağlayacaktır. Şipka tüneli Gabrovo Çevre Yolu'nun (E-85) bir parçası olacaktır. Uzunluğunun 3,2 km olması planlanmaktadır. 2021 yılında yüklenicisi seçilen projeye ilişkin birçok hata ve belirsizlik de gündemdedir. Süregelen bürokratik engeller ve teknik gecikmeler nedeniyle, 2026 yılı itibarıyla ana tünel kazı çalışmalarına henüz başlanamamıştır. Finansman riskleri ile mevcut tasarımın gelecekteki trafik yoğunluğu üzerindeki yetersizliğine yönelik tartışmalar devam etmekte olup, projenin tamamlanma tarihi belirsizliğini korumaktadır.

Avrupa X. No'lu Ulaşım Koridoru: Orta Avrupa'dan Sofya'ya uzanır, burada iki kola ayrılarak Selanik'e ve İstanbul'a ulaşır. TEM otoyolunun uzantısıdır. Yolun Kalotina sınır kapısı ile Sofya arasındaki

SOFYA TİCARET MÜŞAVİRLİĞİ

uzaklığı 60 km'dir. Avrupa Otoyolu olarak bilinen bu güzergahta Slivnitsa-Sofya Çevre Yolu kısmında yapımı devam eden 16,4 km'lik bir bölüm bulunmaktadır. Orizovo (Filibe yakınlarında) ile Kapitan Andreevo (Türkiye sınırı/Kapıkule) arasındaki bölüme Bulgaristan'da Maritsa (Meriç) Otobanı denmektedir. Maritsa otobanı yapım projesi, AB fonlarından finansmanı sağlanan Ulaştırma Operasyonel Programına dahil edilmiştir. Projenin toplam tutarı 203,8 milyon eurodur. Yapımı iki lota ayrılmış olup, Orizovo - Dimitrovgrad arasındaki lot 2 28.05.2015 tarihinde, Dimitrovgrad – Harmanlı arasındaki lot 1 29.10.2015 tarihinde tamamlanıp kullanıma açılmıştır. Böylece Sofya-Kapıkule mesafesi 2,5 saate inmiştir.

Hemus Otobanı: Bulgaristan'ın kuzeyini katederek başkent Sofya ile Karadeniz kıyısındaki Varna kentini birbirine bağlamayı amaçlayan yaklaşık 418 km'lik bir projedir. Söz konusu otobanın E70, E772 ve E83 No'lu birinci sınıf yolların güzergahı üzerinde inşa edilmesi planlanmaktadır. Otobanın batı ucundaki Sofya-Yablanitsa ve Boaza kesimleri ile doğu ucundaki Varna-Şumnu (Belokopitovo) kesimleri uzun süre önce hizmete açılmış olup, Belokopitovo-Buhovtsi arasındaki 16.3 km'lik etap ise Ekim 2022'de tamamlanmıştır. 2025'in son aylarında batı hattındaki Boaza-Dermantsi ve Dermantsi-Ugarchin etaplarının da trafiğe açılmasıyla otoyol Ugarchin yakınlarına kadar uzatılmıştır. Özetle Hemus otobanının Sofya'dan başlayan kısmında 103 km'lik kısmı tamamlanmıştır. Varna'ya ulaşan kısmın tarafında ise 103 km'lik kısım kullanıma açıktır. Plevne, Lofça ve Veliko Tırnovo üzerinden bu iki ucu birleştirecek olan orta kesimlerdeki inşaat çalışmaları etaplar halinde devam etmekte olup, projenin tamamının 2029-2030 yıllarında bitirilmesi hedeflenmektedir.

Denizyolu/Tuna Üzerinden Taşıma

Deniz taşımacılığı, enerji tasarrufu sağlayan ve çevre dostu bir taşımacılık türüdür. Diğer taraftan limanlar, birkaç ulaşım kanalı arasında bağlantı sağlayan noktalardır. Bu nitelikleriyle limanların ülke ulaştırma ve lojistik sektörü üzerinde, bunun da ötesinde, ulusal ekonomi üzerinde büyük etkisi bulunmaktadır. Bulgaristan'ın ithalatının yaklaşık yarısı limanlar üzerinden yapılmaktadır. Bulgaristan limanlarının her faaliyet alanına hizmet sunmasına rağmen burada işlem gören yükler genellikle petrol sanayi, metal işleme sanayi, enerji, inşaat, tarım, kimya sanayi, hafif sanayi, eğlence ve turizm sektörleri çerçevesinde taşınan yüklerdir. Limanlar intermodal terminallerinin konumlanması, Avrupa ulaştırma koridorları üzerinde olacak modern lojistik merkezlerinin kurulması bakımından önemli merkezlerdir. Bulgaristan'ın Karadeniz'de Burgaz ve Varna kentlerinde önemli limanları bulunmaktadır.

Diğer taraftan Tuna nehri, Avrupa kıtasında jeopolitik ve ekonomik öneme sahiptir. Nehir, 10 ülkeyi kat etmektedir: Almanya, Avusturya, Slovakya, Macaristan, Hırvatistan, Sırbistan, Romanya, Bulgaristan, Ukrayna ve Moldova üzerinde 50'den fazla liman, 40'tan fazla köprü bulunmaktadır. Tuna'nın en önemli limanları Izmayil (Ukrayna), Galati ve Braila (Romanya), Rusçuk (Bulgaristan), Belgrad (Sırbistan), Budapeşte (Macaristan), Bratislava (Slovakya), Viyana (Avusturya) ve Regensburg'dur (Almanya). Tuna'nın ekonomik kullanımı genellikle yük taşımacılığı ile açıklanmaktadır. Çelik, kağıt, petrol, kimyasal ürünler, makina mühendisliği ürünleri genellikle Tuna üzerinden taşınmakta, bazı kargo hizmetleri de bu yoldan gerçekleştirilmektedir. Ancak sayılan avantajlara rağmen, Bulgaristan'da karayolu taşımacılığının gelişmiş olması, göreceli düşük fiyatlarla

SOFYA TİCARET MÜŞAVİRLİĞİ

ve kısa teslimat süreleriyle rekabetçi koşullar yaratması Avrupa'ya yapılan yük taşımacılığında Tuna nehrinin kullanımını sınırlamaktadır.

Tuna Bölgesinin Lojistik Potansiyeli

Demiryolu

Bulgaristan'ın demiryolu ağı bütün ülke üzerine yayılmış olup oldukça kapsayıcıdır. Ağın büyük bir kısmının elektrifikasyonu yapılmıştır. Mevcut ulaştırma hizmeti talebinden daha büyük talebi karşılayabilecek kapasitede olan ağın durumu geciken tadilatlar nedeniyle kötüdür. Bu nedenle trenlerin azami hız sınırı düşük, seyahat süreleri uzun, konfor düşük, işletme maliyetleri yüksektir. Güvenlik, haberleşme ve güç kaynağı sistemleri hem teknolojik hem fiziksel anlamda eskidir. Bu nedenlerle demiryolu üzerinden gerçekleşen hizmetin kalitesi düşüktür. Ancak son yıllarda, AB fonlarının da desteği ile demiryolu altyapısında bazı önemli hatlar üzerinde modernizasyon işleri yapılmaktadır. Dolayısıyla ülke demiryolu altyapısının uzun vadede potansiyel vadeden bir yapıya kavuşturulacağı değerlendirilmektedir.

Ulusal Demiryolu Altyapısı Şirketi (NRIC) verilerine göre 2025 yılı sonunda ülkenin demiryolu uzunluğu, 6.440 kilometresi raylar arası 1.435 mm normal mesafeli yollar olmak üzere toplam 6.287 kilometredir.

SOFYA TİCARET MÜŞAVİRLİĞİ

Demiryolu altyapısına dahil olan yollar şöyledir:

- Raylar arası mesafenin normal olan açık yollar: 3.900 km,
- Çift hatlar: 995 km,
- Dar hatlar (760 mm): 125 km,
- Tren istasyonu rayları: 1.420 km (15 km geniş (raylar arası mesafe 1.520 mm), 1.392 km normal ve 13 km dar).

Diğer altyapı öğeleri şöyledir:

- 47,9 km uzunluğunda 186 tünel,
- 43,1 km uzunluğunda 995 köprü,
- 732 demiryolu geçidi.

Demiryolu ağı üzerinde 294 tren istasyonu, 16 ayırım noktası ve 397 tren durağı mevcuttur.

Bulgaristan Demiryolu Haritası

Karadeniz kıyısında Varna ve Burgaz limanlarının ve Tuna üzerinde Vidin, Lom, Sviştov ve Ruse (Ruşuk) limanlarının demiryolu ağı ile bağlantıları bulunmaktadır.

SOFYA TİCARET MÜŞAVİRLİĞİ

Bulgaristan'da Demiryolu Transit Mesafeleri (km)

İstasyon	SC	UK	RO	RO	RO	GR	GR	TR
	Dragoman/Dimitrovgrad	Varna Feribot/Odessa	Vidin/Golentsi	Ruşçuk/Giurgiu Nord	Kardam/Negru Voda	Kulata/Promahon	Svilengrad/Dikea	Svilengrad/Kapı Kule
Dragoman/Dimitrovgrad	0	549	337	473	654	271	360	376
Kardam/Negru Voda	654	118	730	310	0	811	441	457
Kulata/Promahon	271	706	494	630	811	0	517	533
Ruşçuk/Giurgiu Nord	473	205	520	0	310	630	390	406
Svilengrad/Dikea	360	336	583	390	441	517	0	16
Svilengrad/Kapı Kule	376	352	599	406	457	533	16	0
Varna Feribot/Odessa	549	0	625	205	118	706	336	352
Vidin/Golentsi	337	625	0	520	730	494	583	599

Kaynak: BDZ

Bulgaristan Demiryolu İşletmeleri (Bulgarski Darjavni Zeleznitsi - BDZ) demiryolu taşımacılığını sağlamakta olup, Bulgaristan Ulaştırma ve Haberleşme Bakanlığına bağlıdır. Ulusal Demiryolu Altyapısı Şirketi (NRIC) ise demiryolu altyapısının geliştirilmesini, bakımını, modernizasyonunu sağlamaktadır.

Değeri KDV hariç 1,024 milyar leva (524 milyon euro) olan ve üç lottan oluşan Elin Pelin – Kostenets demiryolu hattı modernizasyon projesi için 2019 yılının başında ihale açılmış, Elin Pelin – Vakarel lotunu Cengiz ve Duygu firmalarından oluşan Türk Cen-Duy JP Elin Pelin konsorsiyumu kazanmıştır.

SOFYA TİCARET MÜŞAVİRLİĞİ

Havayolu

Bulgaristan, gelişmiş bir havacılık sektörüne ve bu alanda modern hizmet sunacak bir altyapıya sahiptir. Bulgaristan'ın AB üyeliği ile birlikte 2007'de ilk defa "open sky" (hava taşımacılığında serbestleştirme) uygulaması hayata geçirilmiştir. Bu uygulama çerçevesinde Bulgar hava sahası AB'de uçuş izni olan tüm havayolu şirketlerine açılmıştır.

Bulgaristan'da; Sofya (<https://sofia-airport.eu/en/>), Burgaz (<https://burgas-airport.bg/en/node>), Filibe (<https://www.plovdivairport.com/en>), Yukarı Rahova (Gorna Oryahovitsa) (<http://www.gornaoryahovitsa-airport.bg/index-en.htm>) ve Varna Havalimanları (<https://varna-airport.bg/en/node>) uluslararası nitelikte hizmet vermektedir. Yukarı Rahova (Gorna Oryahovitsa) Havalimanı'ndan sadece charter ve özel uçuşlar yapılmaktadır.

Bulgaristan'ın havacılık altyapısını güçlendirmek amacıyla yürütülen stratejik proje kapsamında, Sofya Havalimanı işleticisi SOF Connect, yeni Terminal 3'ün inşaa sürecini başlatmıştır. Proje; ön terminal alanının düzenlenmesini, yeni bir ulaşım merkezinin yapımını ve mevcut Terminal 2'nin modernizasyon çalışmalarını kapsamaktadır. Hazırlanan zaman çizelgesi doğrultusunda fiziki çalışmaların 2027 yılının ilk çeyreğinde başlaması, tüm yatırımların ise 2030 yılının son çeyreğinde tamamlanması hedeflenmektedir.

b. Önemli limanlar, lojistik merkezler, ticaret merkezleri

Varna Limanı

Kamuya ait Pristanishte Varna EAD şirketinin işlettiği Varna limanı, ana karanın 30 km içine kadar sokulan Varna Körfezi'nde bulunmakta olup, Batı ve Doğu Varna, Balçık Limanları ile Varna Elektrik Santrali Terminali'nden oluşmaktadır. Batı Varna Limanı ile Balçık Limanı arasındaki uzaklık yaklaşık olarak 70 km'dir. Varna Batı ve Doğu Limanları ise 30 km uzunluğundaki bir kanal ile birbirine bağlı olup, kanal içerisinde derinlik 16 metredir. Varna Doğu Limanı'nda yıllık 4,1 milyon ton yük işlem görmektedir. 14 gemi yeri, 11,5 m derinlik, 2.345 m kıyı uzunluğu, 97,6 bin m² açık ve 41,6 bin m² kapalı depo alanı, 24 adet vinç özellikleri arasındadır. Varna Batı Limanı ise Bulgaristan'ın konteyner kapısı olarak tasvir edilmiş olup yılda ortalama 150 bin konteyner söz konusu limanda işlem görmektedir. 19 gemi yeri, 10,5 m derinlik, 3.430 m kıyı uzunluğu, 346,4 bin m² açık ve 21 bin m² kapalı depo alanı, 25 adet vinç ise bu limanın özellikleridir. Liman hakkında daha ayrıntılı bilgi <http://www.port-varna.bg/index.php?l=1&m=1&p=1> sitesinde mevcuttur.

Burgaz Limanı

Burgaz Limanı, Karadeniz bölgesinde en büyük limanlardan olup, ulusal önem taşımaktadır. Liman 9 terminalden oluşmaktadır. 4 adet terminal en önemlileridir. Bunlar Iztok-1 (Doğu 1), Iztok-2 (Doğu 2), Zapad (Batı) ve Rosenets terminalleridir.

Özel BMF Port Burgaz (<https://navbul-portburgas.com/?lang=en>) şirketi, 2012 ve 2013 yıllarında imtiyaz sözleşmeleri ile Burgaz Iztok-2 ile Burgaz Zapad terminallerinin operatörlüğünü 46 yıl 8 ay

SOFYA TİCARET MÜŞAVİRLİĞİ

süreliğine üstlenmiştir. Iztok-2'nin 14 adet yanaşma yeri, 155.000 metrekare civarı depolama alanı, 36.780 sıvı depolama alanı bulunmaktadır. Zapad'ın 6 yanaşma yeri, 200.000 metrekare civarı depolama alanı bulunmaktadır. Söz konusu terminallerde sıvı ve dökme yükler, hububat yükleri, konteynerler, proje bazında yükler işlenmektedir. Bunun yanı sıra bir lokomotif tamir deposu da şirketin işlettiği alanlar arasındadır.

Kamuya ait Port Burgas EAD (<https://port-burgas.bg/>) şirketi, ikinci büyük operatör olup, Burgas Iztok-1 terminalini işletmektedir. Burgas Iztok-1 terminalinde metal, ahşap ürünler, kağıt, gıda gibi ürünler işlem görmektedir. Toplam rıhtım uzunluğu 1.950 m olup, 14 gemi yanaşma yeri, 50 bin m² açık depo alanı ile 35 bin m² kapalı depo alanı, 1.000 metrekare sıvı depolama alanı, 17 liman vinci, 4 ayaklı köprü vinci ve 3 adet mobil vinci bulunmaktadır.

2023 yılına kadar Lukoil Neftochim rafinerisi tarafından gerçekleştirilen Rosenets terminalinin işletmesi devletin eline geçmiştir. Rosenets Terminali 3 yanaşma yerine sahiptir. Daha çok sıvı yakıt işlemleri için kullanılmaktadır.

Tuna Üzerinde Limanlar

Ruşçuk, Vidin, Nikopol, Tutrakan, Silistre, Sviştov, Oryahovo, Lom Bulgaristan'ın Tuna nehri üzerindeki limanlarıdır. Bunlardan Rusçuk limanı en büyüğüdür. Rusçuk limanı, ana Avrupa ulaşım koridorlarının geçtiği, deniz-demiryolu-karayolu ulaşım imkanlarının birleştiği önemli bir multimodal merkezdir. Doğu 1, Doğu 2, Batı ve Merkez olmak üzere toplam 4 adet terminale sahiptir. 825.533 metrekarelik bir alana yayılmış olan limanda 14 adet gemi yanaşma yeri bulunmaktadır. 5-32 ton arasında ağırlık taşıyabilen 17 adet vince ve 196.300 metrekarelik depo alanına sahiptir. Rusçuk-Varna limanları arasındaki demiryolu bağlantısı Rhein-Main-Tuna-Karadeniz güzergahı üzerindeki yüklerin yolunu oldukça azaltmakta, netice itibarıyla nakil sürelerini ve maliyeti düşürmektedir.

Vidin limanı 120.000 metrekarelik bir alana yayılmış olup, 13.275 metrekarelik depolama alanı mevcuttur. Ayrıca 30 tona kadar ağırlık taşıyabilen 2 adet vince sahiptir. Vidin limanının ulusal kara ve demiryolu ağına bağlantısı bulunmaktadır.

Tuna üzerindeki limanların çoğu 20. yüzyılın başında inşa edilmiştir. Limanlardaki ana sorun, eskimiş makina-teçhizatın yenilenmesi, bakım ve onarımın sağlanması çerçevesinde yeterli yatırımların yapılmamasıdır.

İntermodal Terminaller

İntermodal terminaller, karayolu, demiryolu ve su taşımacılığının imkanlarını birleştiren ulaştırma üsleridir. Bundan dolayı kilit rol oynayan merkezlerde kurulmaktadır. Söz konusu terminaller, iyi lojistik bağlantılarının sağlanması amacıyla yoğun yük akımı meydana getirmektedir. Son yıllarda intermodal taşımacılık Avrupa ve Bulgaristan'ın ulusal politikalarının önceliğidir. Ülkenin birçok yerinde konumlanacak geniş bir intermodal terminal ağının oluşturulması hedef olarak belirlenmiştir.

SOFYA TİCARET MÜŞAVİRLİĞİ

Faaliyette Olan İntermodal Terminaller

	İntermodal Terminal	Sahibi	Ulaşım Türü	Aşama
1	Filibe	Ulusal Demiryolu Altyapı Şirketi (NRIC) - kamu	Karayolu, demiryolu	İmtiyaz olarak verilmiştir
2	Stara Zagora	Metalimpex - özel	Karayolu, demiryolu	Faal
3	Dragoman	NRIC - kamu	Karayolu, demiryolu	Faal
4	Burgaz, Dolno Ezerovo	Despred - özel	Karayolu, demiryolu, denizyolu	Faal
5	Sofya, Voluyak	Transekspres – özel	Karayolu, demiryolu	Yapım aşamasında

Kaynak: 2030 Yılına Kadar Bulgaristan'da Kombine Taşımacılığın Gelişimine İlişkin Ulusal Plan

Filibe İntermodal Terminalini PIMK Holding Grup işletmektedir. Terminal Filibe'ye sadece 5 km uzaklıkta olan Todor Kableşkov Garının yanında bulunmaktadır. Terminalden Filibe - Çerkezköy arasında taşımacılık yapılmaktadır. Her bir seferde 34 konteyner yüklenebilmekte, patlayıcı ve yasak maddeler dışında her türlü ürün taşınabilmektedir. İntermodal terminalin yıllık kapasitesi 57.600 TEU'dur. Açıklanan tarifeler kapsamında terminal hizmetlerine erişim herkese açıktır.

Stara Zagora'daki intermodal terminal Metalimpex 2003 şirketi tarafından işletilmektedir. Plovdiv – Mihaylovo – Karnobat – Burgas ana demiryoluna çok yakın olan terminal 1990 yılından bu yana faaliyettedir. Sunulan hizmetlere dair herhangi bir fiyat çizelgesi açıklanmadığı için işletici firmanın potansiyel müşterilere eşit ve şeffaf muamele sağlamadığı değerlendirilmektedir.

Burgaz – Dolno Ezerovo intermodal terminali Burgaz limanından 15 km uzaklıktadır. Despred şirketine ait sınai alan üzerinde kurulu olan terminal Plovdiv – Karnobat – Burgas ana demiryolunun üzerinde bulunan Dolno Ezerovo garı ile bağlıdır. Tesis, 4.000 adet TEU depolamaya uygun özel bir konteyner alanı ile 20' ve 40' konteynerleri işleyebilen mobil vince sahiptir. Kamuya açık fiyat listesi olmadığı ve mesai saatleri belirtilmediği için işletici firmanın potansiyel müşterilere eşit ve şeffaf muamele sağlamadığı değerlendirilmektedir.

2010 yılında inşaat işleri tamamlanan Dragoman Ro-La terminali Ulusal Demiryolu Altyapı Şirketi'ne aittir. Terminalde 300 m kullanılabilir uzunluğu olan 3 adet raylı hat bulunmaktadır. Bekleyen kamyonlar için park alanı inşa edilmiştir. Halihazırda Dragoman garındaki terminal, Yunanistan – Pire konteyner terminalinden haftalık gelen blok-trenlerin işlemlerini yapmaktadır.

Bulgaristan'ın lojistik ve taşımacılık potansiyelini artırma stratejisi kapsamında, başkent Sofya yakınlarında yer alan Voluyak bölgesindeki yeni intermodal terminal projesinin inşaat faaliyetlerine Nisan 2025 tarihi itibarıyla başlanmıştır. Tesisin, 2027 yılının sonunda işletmeye açılması öngörülmektedir. Stratejik konumuyla karayolu ve demiryolu taşımacılığını optimize edecek olan terminalin, tam kapasiteyle faaliyete geçtiğinde yıllık 300 bin tona kadar konvansiyonel yük ile 70 bin intermodal birime ev sahipliği yapması ve bölgedeki ticari operasyonların verimliliğini önemli ölçüde artırması beklenmektedir.

SOFYA TİCARET MÜŞAVİRLİĞİ

c. Yerel lojistik firmalar (Dış ticaret taşımalarında büyük ölçekli taşıma yapan)

Karayolu Taşımacılığı

Karayolu Taşımacılığı Yapan Belli Başlı Firmalar

Sıra No:	Şirket	Şehir	Web	E-posta
1	DISCORDIA	Sofia	http://www.discordia.eu	office@discordia.bg
2	PIMK	Plovdiv	https://pimktransport.bg	office@pimk-bg.eu
3	BATON TRANSPORT BULGARIA EOOD	Sofia	https://batontransport.com/	krum.paterov@batontransport.com
4	PETKO ANGELOV BG	Branipole	http://www.petkoangelov.bg/	toni.krsteva@petkoangelov.bg; ayhangazi@petkoangelov.bg
5	TRANSPRESS GREEN	Sofia	http://www.transpress.bg	orders@transpress.bg
6	AIT INTERNATIONAL TRANSPORT	Milevo	http://www.ait-trans.com	office@ait-trans.com
7	MAGDAK	Veliko Tarnovo	https://magdak.org/	magdak90@abv.bg
8	EUROSPEED	Petarch	http://www.eu-speed.com/	eu@eu-speed.com
9	DREAMS TRANS	Sofia	http://www.dreamstrans.com	info@dreamstrans.com
10	JAN DE RIJK LOGISTICS BULGARIA	Sevlievo	http://www.janderijk.com	bg@janderijk.com
11	N & N TRANSPORT LOGISTICS	Plovdiv	http://www.nnlogistics.com/	office@nnlogistics.com
12	GLOBAL BIOMET	Sofia	http://www.biomet.bg	office@biomet.bg
13	HODLMAYR LOGISTICS BULGARIA	Sofia	https://hoedlmayr.bg/	hbu@hoedlmayr.com
14	PRIMA 91	Vetrino	http://www.prima91.com	office@prima91.com
15	MONOLIT TRANSPORT	Haskovo	http://www.monolit-transport.com	info@monolit-transport.com
16	SASHO SHPED	Petritch	https://sashosped.com/bg/	office@sasosped.net
17	TRAYKOV TRANS	Parvenets		logistic@traykovtrans.com; info@traykovtrans.com
18	TALAY LOGISTICS LTD	Plovdiv	https://talay.com/	bulgaria@talay.com; info@talay.com
19	ELENA LOGISTICS LTD	Targovishte		elena_logistics@abv.bg
20	DISCORDIA	Sofia	http://www.discordia.eu	office@discordia.bg

Kaynak: Müşavirliğimiz kayıtları

SOFYA TİCARET MÜŞAVİRLİĞİ

Demiryolu Taşımacılığı

Demiryolu Taşımacılığı Yapan Belli Başlı Firmalar

Sıra No:	Şirket	Şehir	Web	E-posta
1	BDZ - FREIGHT SERVICES	Sofia	http://www.bdz.bg	bdzcargo@bdz.bg
2	BULMARKET RAIL CARGO	Ruse	http://www.bulmarket.bg/	office@bulmarket.bg
3	PIMK RAIL	Plovdiv	http://pimkrail.eu	finance@pimkrail.eu ; office@pimkrail.eu
4	TBD-TOVARNI PREVOZI	Pernik	http://www.tbd-tb.bg	office@tbd-tp.bg
5	Rail Cargo Carrier - Bulgaria	Sofia	https://www.railcargo.com/bg/	
6	DB CARGO BULGARIA	Karlovo	http://bg.dbcargo.com	office.bg@deutschebahn.com
7	BULGARIAN RAILWAY COMPANY	Sofia	http://www.brc-bg.com	office@brc-bg.com
8	PORT RAIL	Burgas	https://portrail.bg/en/	acc@navbul-portburgas.com ; office@portrail.bg
9	CARGO TRANS VAGON BULGARIA	Sofia		
10	VZR TRANS	Montana		
11	CARGO IN	Pleven		cargoin@abv.bg
12	DMV CARGO RAIL	Vratsa		accountantoffice@dmv.bg ; accountantoffice@dmv.bg
13	TRANSPORT POINT	Sofia		
14	AL TRANSPORT	Sofia		
15	SUR TRANSPORT	Ruse		
16	SKM RAIL LTD	Vidin		
17	LTE BULGARIA EOOD	Sofia		
18	BDZ - FREIGHT SERVICES	Sofia	http://www.bdz.bg	bdzcargo@bdz.bg

Kaynak: Müşavirliğimiz kayıtları

Denizyolu Taşımacılığı

Denizyolu Taşımacılığı Yapan Belli Başlı Firmalar

Sıra No:	Şirket	Şehir	Web	E-posta
1	NAVIGATION MARITIME BULGARE	Varna	https://www.navbul.com/	office@navbul.com
2	DUNAV TOURS CRUISES	Burgas	https://www.dunavtours.bg/	office@dunavtours.bg
3	PB SHIPPING EOOD	Burgas	https://pbm.bg/	booking@portbulgariawest.com
4	PORT FLOT-BURGAS	Burgas	https://port-burgas.bg/	headoffice@port-burgas.com
5	FERRYBOAT COMPLEX	Burgas	https://ferryboat.bg/	fericom_or@abv.bg
6	V I P TRANSPORT BULGARIA LTD	Zhrebino	https://chrismare.com/	office@chrismare.com
7	RUBISHIPS TRANSPORT	Varna	https://r-t.bg/	info@r-t.bg
8	BULGARIAN RIVER SHIPPING	Sofia	http://www.brp.bg/brp.html	chartering@brp.bg
9	RODASHIPS	Burgas	https://www.danube-logistics.info/	info@rodaships.com
10	RUBISHIPS	Topoli	https://rubiships.com/	ships@rubiships.com
11	DONAU STAR BG	Svishtov	https://www.donaustar.com/	moc.ratsuanod@gb-esur
12	SPIKA FERI	Sofia	https://www.spikaferri.com/bg/	spikaferri@gmail.com

Kaynak: Müşavirliğimiz kayıtları

SOFYA TİCARET MÜŞAVİRLİĞİ

Havayolu Taşımacılığı

Havayolu Taşımacılığı Yapan Belli Başlı Firmalar

Sıra No:	Şirket	Şehir	Web	E-posta
1	CARGO AIR	Sofia	http://www.cargoair.bg	finance@cargoair.bg; office@cargoair.bg
2	GP AVIATION	Sofia		
3	HELI AIR SERVICES	Sofia	http://www.heliair.bg	office@heliair.bg
4	D I D CARGO	Sofia	https://dndcargo.com/	office@dndcargo.com
5	FREIGHT AGENCY BULGARIA LTD	Sofia		office@anagami.bg
6	AIR SCORPIO	Sofia	http://www.airscorpio.bg	
7	AGROMAX AIR	Starosel		
8	AVIATOR UL	Stara Zagora		
9	BH HELI	Sofia		
10	SCORPION AIR	Sofia	http://www.airscorpio.bg	
11	EASTERN EUROPE AIR	Sofia		accounting.milko@abv.bg
12	FLEET AIR BG	Sofia		
13	AVION CARGO LTD	Sofia		
14	VULKAN AIR	Sofia	https://vulkanair.eu/	

Kaynak: Müşavirliğimiz kayıtları

d. Bulgaristan'da faaliyet gösteren Türk lojistik firmaları

Bulgaristan'da Faaliyet Gösteren Türk Lojistik Firmaları

Firma	Şehir	Web	E-posta
Alltrak Transport OOD	Targovishte	www.alltraklogistics.com	info@alltraklogistics.com
Interbul Transport	Plovdiv		info@interbultrans.eu
Simay Bulgaria OOD	Burgas		a1_konsult@abv.bg

Kaynak: Sofya Ticaret Müşavirliği, Burgaz Ticaret Atışeliği

LPI ENDEKSİ SIRALAMASI (2023 yılı ve 2018 yılı)

2018 ve 2023 Sıralamalarında Bulgaristan'ın Lojistik Performans Endeksindeki Yeri

Yıl	Genel		Gümrük İşlemleri		Altyapı		Uluslararası Taşımacılık		Yük İzleme		Lojistik Yeterliliği ve Kalitesi		Süreler	
	Sıra	Puan	Sıra	Puan	Sıra	Puan	Sıra	Puan	Sıra	Puan	Sıra	Puan	Sıra	Puan
2018	52	3,03	42	2,94	64	2,76	41	3,23	59	3,02	55	2,88	65	3,31
2023	51	3,2	43	3,1	52	3,1	57	3	49	3,3	46	3,3	46	3,5

Kaynak: Dünya Bankası (<https://lpi.worldbank.org/about>)

Dünya Bankası'nın 2023 Lojistik Performans Endeksi sıralamasına göre Bulgaristan 139 ülke arasında 51'inci sırada yer almaktadır. 2018'den 2023'e Bulgaristan, LPI endeksinde bir sıra ilerlemiş, 3,2 puanla 51'nci sıraya yerleşmiştir. Gümrük işlemleri kategorisinde puanının iyileşmesine rağmen sıralamada bir pozisyon kaybetmiş ve 43'üncü olmuştur. Altyapı, yük izleme, lojistik yeterliliği ve kalitesi ile süreler kategorilerinde çok iyi performans sergileyerek 2018 endeksindeki yerine göre sırayla 12, 10, 9 ve 19 sıra ilerlemiştir. Uluslararası taşımacılık kategorisinde keskin bir düşüşle 41'nci

SOFYA TİCARET MÜŞAVİRLİĞİ

sıradan 57'nci sıraya gerilemiştir. Endekse göre Bulgaristan'ın göreceli olarak güçlü yönü kısa teslimat süreleridir. Göreceli olarak en zayıf yönü ise uluslararası taşımacılıktır.

2023 sıralamasında bölge ülkelerinden Yunanistan, Polonya, Türkiye, Hırvatistan, Çekya, Slovakya, Slovenya Bulgaristan'dan önce, Macaristan, Romanya, Kuzey Makedonya, Karadağ, Sırbistan, Ukrayna ve Arnavutluk ise Bulgaristan'dan sonra yer almaktadır.

Dünya Bankası'nın küresel lojistik performansını değerlendirmek için yeni ve veri odaklı bir yaklaşım sunan 2025 Lojistik Performans Göstergeleri Raporu (LPI 2.0) yayımlanmıştır. Söz konusu rapor, algıya dayalı endeksin yerine uluslararası ticaret tedarik zincirlerindeki bağlanabilirlik ve zaman verimliliği hakkında ayrıntılı analizlerin yapılması için elverişli göstergeleri ön plana çıkarmaktadır. Belirlenmiş 21 göstergede ülke bazında performans https://data360.worldbank.org/en/search?database=WB_LPI_20&tab=indicator linkinden takip edilebilmektedir.

ÖNEMLİ TİCARİ ROTALAR (Bulgaristan dış ticaretinde kullanılan ana taşımacılık güzergahları)

Bulgaristan Merkez Bankası verilerine göre 2025 yılında Bulgaristan ihracatının %64'ünü Avrupa Birliği'ne, %11,7'sini Balkan ülkelerine, %8,1'ini Asya ülkelerine, %5,8'ini AB ve Balkan ülkeleri haricindeki Avrupa ülkelerine, %3,7'sini Amerika'ya ve %6,7'si dünyanın diğer bölgelerine yapmaktadır. Ülke ihracatının %81,6'sının Avrupa kıtasına yapıldığı dikkat çekmektedir. Avrupa'ya giden yüklerin büyük bir kısmı, mesafelerin kısa olması, AB'de yüklerin serbest dolaşımının sağladığı kolaylık ve kısa teslimat süreleri nedeniyle karayoluyla taşınmaktadır.

Nitekim, Bulgaristan Ulusal İstatistik Enstitüsü verilerine göre Bulgaristan'ın 2025 toplam ihracatının karayoluyla yapılan kısmı %69,5'tir. İhracatta karayoluyla en çok yük Almanya (karayoluyla yapılan ihracatın %18,3'ü), Romanya (%10,1), Türkiye (%8,2), Yunanistan (%6,7) ve İtalya (%6,6) istikamelerine taşınmaktadır.

Ülke ihracatında karayolundan sonra en çok denizyolu kullanılmaktadır. Söz konusu taşımacılık modunun toplam ihracatta oranı %16,9'dur. Bu şekilde İtalya (denizyoluyla yapılan ihracatın %11'i), Cezayir (%8,7), Çin (%7,5), Türkiye (%7) ve ABD'ye en çok yük taşınmaktadır.

2025 yılı ihracatında hava taşımacılığının payı %5,5, demiryolu taşımacılığının payı %3,6, boru hatları ile taşımacılığın payı %3,4, nehir üzerinden yapılan taşımaların payı %0,7, posta gönderilerinin payı %0,3 ve kendinden hareketli yüklerin taşınmasının payı %0,1'dir. Havayoluyla en çok ABD, Çin, Almanya, Hongkong, Hindistan ve İngiltere'ye ihracat yapılmıştır. Demiryolları üzerinden ihracatta en büyük payı Almanya, Romanya, Belçika, Slovakya, Türkiye, Sırbistan ve Polonya almaktadır. Boru hatları ile ihracat Romanya, Yunanistan, Kuzey Makedonya, Sırbistan, Türkiye ve Ukrayna'ya yapılmıştır.

SOFYA TİCARET MÜŞAVİRLİĞİ

Bulgaristan Merkez Bankası verilerine göre 2025 yılında Bulgaristan, ithalatının %45,8'ini Avrupa Birliği'nden, %23,8'ini Çin başta olmak üzere Asya'dan, %12,5'ini Türkiye başta olmak üzere Balkan ülkelerinden, %7,3'ünü Amerika'dan, %7,1'ini AB ve Balkan ülkeleri haricindeki Avrupa ülkelerinden ve %3,6'sını diğer bölgelerden gerçekleştirmiştir. Bulgaristan'ın Avrupa kıtasından ithalatı toplam ithalatının %65,4'ünü teşkil etmektedir.

Bulgaristan İstatistik Enstitüsü verilerine göre Bulgaristan ithalatının %61,8'i karayoluyla yapılmaktadır. Almanya (karayoluyla yapılan ithalatın %16,3'ü), Türkiye (%10,3), Romanya (%8,6), İtalya (%7,5), Yunanistan (%5,8), Polonya (%5,4), Macaristan (%5,3) ve Hollanda (%5,2) karayoluyla en çok ithalat yapılan ülkelerdir.

Bulgaristan ithalatında denizyolunun payı %20,5 olup, ikinci büyük taşıma modudur. Ülkeye ithalatta bu taşıma modunun kullanımında başta gelen ülkeler Çin (denizyoluyla yapılan ithalatın %25,2'si), Türkiye (%9,8), Kazakistan (%8,2), Mısır (%5,3), Ukrayna (%3,7) ve Gürcistan'dır (%3,2).

2025 yılında Bulgaristan'a ithal edilen yüklerin %7,9'u havayoluyla, %6,6'sı boru hatlarıyla, %1,2'si demiryoluyla, %1,1'i nehir üzerinden, %0,5'i postayla taşınmış olup, kendinden hareketli yüklerin taşınmasının payı %0,4 olmuştur. Havayoluyla en çok Çin, ABD, Almanya, Estonya, Şili, Brezilya, Hollanda ve HongKong'dan ithalat yapılmıştır. Boru hatları üzerinden ithalat Türkiye, Romanya, Yunanistan, Sırbistan, Rusya, Kuzey Makedonya, Kazakistan ve Macaristan'dan gerçekleştirilmiştir. Romanya, Polonya, Türkiye, Sırbistan, Almanya demiryolu kullanılarak, Ukrayna, Romanya, Sırbistan, Moldova, Macaristan ve Avusturya ise nehir taşımacılığı kullanılarak en çok ithalat yapılan ülkeler olmuştur.

BULGARİSTAN İLE TÜRKİYE ARASINDAKİ TAŞIMA ÜCRETLERİ (Kullanılan tüm taşıma modlarına ilişkin kg başı ücretlendirme)

Taşıma ücretleri ürünün türüne, nitelik ve niceliklerine, güzergaha, taşıma moduna, sunulan hizmetin kapsamına göre büyük çeşitlilik arz etmektedir.

Örnek teşkil etmesi açısından Bulgaristan ile Türkiye arasında karayolu taşımacılığı yapan operatörler nezdinde Müşavirliğimizce yapılan bir araştırmaya göre, 24 ton kapasiteli bir TIR'ın İstanbul-Sofya arasındaki taşıma ücreti ortalama 1.600-1.800 eurodur.

Çerkezköy-Filibe arasında demiryolu üzerinden taşımacılıkta 24 tonluk TIR römorku taşıyabilen vagonlarda römork başına taşıma fiyatı 500-800 eurodur.

Diğer taraftan, Bulgaristan'dan Batı Avrupa'ya yük gönderecek ihracatçılarımıza örnek teşkil etmesi bakımından, Bulgaristan Karayolu Taşımacıları Odası'ndan alınan bilgiye göre Sofya-Berlin arasında bir kamyon için taşıma ücreti ortalama 2.250-2.700 euro, Sofya-Dusseldorf hattında ise ortalama ücret 2.350-2.850 eurodur.

SOFYA TİCARET MÜŞAVİRLİĞİ

DIŞ TİCARET TAŞIMALARINDA LOJİSTİK SORUNLAR (Yüksek navlun fiyatları, vize sorunu, frekans az olması vb.)

Türkiye'den Avrupa'ya karayoluyla yapılan taşımacılığın büyük bir kısmı Bulgaristan üzerinden geçmektedir. Ayrıca Bulgaristan, Balkanlar'ın coğrafi olarak merkezi konumunda olup, AB ve Rusya pazarlarına yakın mesafede bulunmaktadır. İstanbul, Kocaeli ve Bursa gibi Türkiye'nin üretim merkezlerine de çok yakındır. Bu çerçevede, Bulgaristan'ın hem transit geçiş güzergahı olarak, hem AB'ye giriş kapısı olarak, hem de AB'ye ticareti geliştirecek bir lojistik üs olarak önemi büyüktür. Bu kapsamda, Avrupa Birliği'nin topluluğa giriş kapısı olarak Bulgaristan'a atfettiği yükümlülöklere ilişkin dinamikler, muhtelif yerel ve bölgesel krizler, ulusal ve uluslararası siyasi gelişmeler ölkemizden Batı ve Kuzey Avrupa'ya sevkiyatları anında ve derinden etkileme potansiyeline sahiptir. Bulgaristan ile sınır kapılarımızda ve Bulgaristan'da gündeme gelen bazı sorunlarla karşılaşmaktadır:

- Mart 2026'da Bulgaristan, Avrupa Birliği'ne girişte üçüncü ölk vatandaşlarının biyometrik verilerinin (parmak izi/yüz taraması) alınmasını gerektiren EES giriş/çıkış sistemini uygulamaya başlamıştır. Bu kapsamda, Bulgaristan'a ve dolayısıyla Avrupa Birliği'ne giriş yapan tüm vatandaşlarımızın biyometrik verilerinin alınması gerektiğinden uygulamanın ilk günlerinde sınırda 30-35 kilometreye varan araç sıraları oluşmuştur. Söz konusu uygulamanın bir süre daha, özellikle de Türkiye-Bulgaristan arasındaki geçişlerin yoğun olduğu yaz dönemlerinde, yığılmalara ve bekleme sürelerinde artışlara sebebiyet vereceğı düşünölmektedir.
- Türkiye'den Avrupa Birliği'ne ihracatta Bulgaristan ilk giriş kapısıdır ve bu niteliğı ile bazı ürünlerin ilk kontrolünün yapıldığı yerdir. Bu çerçevede, Türkiye-AB Gümrük Birliği kapsamında bulunmayan tarımsal, hayvansal ve su ürünlerinin Türkiye'den Bulgaristan'a ihracatında veya bu ölkeden transit geçişlerinde mevzuata uygunluk konusunda birtakım sıkıntılar ortaya çıkmaktadır. Bitki sağlığı ve veterinerlik kontrolü AB tarafından onaylanmış sınır kapılarında gerçekleştirilmektedir. Türkiye-Bulgaristan sınırında söz konusu kapı Kapitan Andreevo'dur. Gerekli uygunluk değerlendirme belgelerinin ve sertifikaların kuralına uygun düzenlenmediğı ve AB mevzuatının gerektirdiğı şartlara uyum sağlanmadığı durumlarda farklı nitelikte sorunlarla karşılaşmaktadır.
- 1-24. fasıl arasında yer alan ürünler AB'ye girişte, Kapitan Andreevo kara sınır kapısı gibi onaylı sınır kontrol noktalarında veterinerlik ve bitki sağlığı kontrollerine tabi tutulmaktadır. Ancak, bu eşyanın demiryolu ile Bulgaristan üzerinden AB'ye ihraç edilmesine, Svilengrad Gar Gümrük Müdürlüğünün onaylı sınır kapısı olmaması gerekçesiyle müsaade edilmemektedir.

SOFYA TİCARET MÜŞAVİRLİĞİ

- 2019/1793 sayılı AB Regülasyonu çerçevesindeki denetimleri Bulgaristan Tarım Bakanlığı'na bağlı Bulgaristan Gıda Güvenliği Ajansı yürütmektedir. Bu Regülasyonun Ek 1 ve Ek 2'sinde yer alan ülkemiz menşeli bazı meyve-sebzeler, kuru yemişler, baharatlar ve tohumlar zirai ilaç kalıntısı ve toksin tespiti için belli sıklıklarla analize tabi tutulmaktadır. Söz konusu ürünler ve analiz sıklıkları AB mevzuatında yapılan değişiklikler ile sürekli değişebilmektedir. 2019/1793 sayılı AB Regülasyonu çerçevesinde yapılan kontrollerin sıklığı firmalarımızın şikayet konusu olmakta ve kontroller esnasında tahsil edilen ücretler (yükleme-boşaltma, laboratuvar testleri, kargo vb. hizmetlere ilişkin bedeller) ihracatımızı olumsuz etkilemektedir. Halihazırda geçişlerde uzun bekleme süreleri bağlamında sorun mevcut olmamakla birlikte, dönem dönem bekleme süreleri uzamakta, münferit firma sorunları yaşanmakta ve bireysel olarak çözümler üretilmektedir. Ancak, değişen AB kurallarına, iç siyasi ortama ve uluslararası koşullara bağlı olarak bu kapsamdaki sorunlar her dönem gündemdeki yerini korumaktadır.
- Bulgaristan, BM Güvenlik Konseyi, AB ve AGİT kararları ile uyumlu bir şekilde silah ve silahlara ilişkin ekipmanın satış ve tedarikinde yasak veya gözetim uygulamakta ve ayrıca silah ve muhtemel çifte kullanımı olan mal ve teknolojilerin dış ticaretini kontrol etmektedir. Çifte kullanımı olan ürünlerin Bulgaristan'dan transit geçiş yapabilmesi için Bulgaristan Kitle İmha Silahlarının İhracat Kontrolü ile Yayılmasının Önlenmesine İlişkin Kurumlararası Komisyondan izin alınması gerekmektedir. Bulgar makamlarıyla yapılan istişareler neticesinde, bu izin işleminin ihracata konu sevkiyatın Bulgaristan sınırına gelmeden makul bir süre önceden başlatılması ve başvurulara ilişkin profesyonel danışmanlık desteği alınması konusunda firmalarımıza tavsiyede bulunmaktadır. Daha ayrıntılı bilgi için: <https://exportcontrol.mi.government.bg/indexen.php>
- Bulgaristan kendi gümrüklerinde ticari marka haklarına ilişkin kontroller yapmaktadır. Markaların ithalatı sırasında fikri mülkiyet haklarının ve marka haklarının ihlali, fikri mülkiyet haklarının gümrük makamları tarafından korunması konuları AB mevzuatı tarafından düzenlenmiştir. İthalat sırasında beyan edilen malların fikri mülkiyet haklarını ihlal ettiğine dair şüphelerin bulunduğu durumlarda, gümrük makamları eşyayı alıkoyabilmektedir. Marka tescil konusunda bir sorunla karşılaşmamak için Bulgaristan güzergahından mal gönderecek tüm firmaların markalara ilişkin mevzuatın gerektirdiği tüm kurallara hassasiyetle riayet etmeleri gerekmektedir.
- Umuma Mahsus Pasaport hamili Türk vatandaşlarının Bulgaristan'a girişleri için Bulgaristan yetkili makamlarından vize almaları gerekmektedir. Hususi pasaport, Diplomatik pasaport ile Hizmet pasaportu hamilleri belli ziyaret sürelerine uymak şartıyla vizeden muaftır. Türk vatandaşlarının tabi olduğu vize prosedürlerine ilişkin ayrıntılı ve güncel bilgiye <https://www.mfa.gov.tr/turk-vatandaslarinin-tabi-oldugu-vize-uygulamalari.tr.mfa> linkinden ulaşmak mümkündür.

SOFYA TİCARET MÜŞAVİRLİĞİ

- 2025 yılında Bulgaristan Schengen serbest dolaşım alanına tam üye olmuştur. Bu kapsamda, Bulgaristan Schengen vizeleri düzenlemeye yetkilidir. Bulgaristan'ın düzenlediği Schengen vizeleri Bulgaristan ve Schengen bölgesi üyesi diğer tüm ülkelere seyahat ve kontrolsüz geçiş hakkı vermektedir. Bulgaristan'da oturma izni alan yabancılar vizeye ihtiyaç duymadan Schengen bölgesindeki ülkelere seyahat edebilmektedir.

MÜŞAVİRLİK DEĞERLENDİRMESİ (Lojistiğin Bulgaristan ile ikili/transit ticaretimize etkisi, yaşanan lojistik sorunların çözümüne ilişkin öneriler)

AB, Türkiye'nin en büyük ticaret ortağıdır. Türkiye, ihracatının %42,8'ini AB'ye, ithalatının %31,6'sını AB'den yapmaktadır. AB haricindeki diğer Avrupa ülkeleri de dikkate alındığında ülkemiz ihracatının %57,9'u Avrupa ülkelerine ve ithalatının %51,3'ü yine Avrupa ülkelerinden yapıldığı dikkat çekmektedir. Ülkemiz Avrupa'ya ihracatının yaklaşık yarısını karayoluyla ve çoğunlukla Bulgaristan üzerinden gerçekleştirmektedir. Sınır kapılarımızdan gerçekleşen yük trafiğinin yaklaşık üçte biri Bulgaristan sınır kapılarından geçmektedir. Bu kapsamda değerlendirildiğinde, Bulgaristan'ın ülkemiz açısından öneminin ne denli büyük olduğu anlaşılmaktadır. Dolayısıyla, Bulgaristan üzerinden geçen yük taşımacılarımızın bu ülkede yaşadıkları sorunlara hızlı ve kalıcı çözümlerin üretilebilmesi elzemdir. Nitekim, gerek üst düzey temaslarla gerekse de Bulgar makamlarıyla iyi komşuluk ilişkileri çerçevesinde, operasyonel düzeyde ortaya çıkan sorunlara hızlı çözümler bulunmaktadır.

Diğer taraftan, Bulgaristan özelinde AB mevzuatı kapsamında çoğuna yukarıda değinilen sorunların asgari düzeye indirilebilmesi için firmalarımızın AB mevzuatının gereklerini hassasiyetle yerine getirmesi, lojistik şirketlerimizin haklarını ve sorumluluklarını iyi bilmesi, gerekli belgelerin eksiksiz ve doğru doldurulması, veterinerlik ve bitki sağlığı kontrollerine tabi ürünler özelinde de Bulgar yetkililere yapılması zorunlu olan ön bildirimlerin zamanında yapılması, Tarım ve Orman Bakanlığımızın İl Müdürlükleriyle ve AB'de yerleşik ithalatçılarla yakın temaslar sağlanması büyük önem arz etmektedir.

Ülkemiz menşeli ürünlerin Avrupa'ya ihracında Bulgaristan'ın en önemli ve ana karayolu transit rotası olması dolayısıyla son yıllarda çeşitli mahiyetteki küresel/bölgesel krizlerin ve Bulgaristan özelinde yaşanan ekonomik ve siyasi gelişmelerin yoğunlukla kara yoluna dayanan bir taşımacılık politikasının ne denli büyük sorunlara sebebiyet verebileceğini ihracatçılarımıza göstermiştir. Karayolu kapılarımızda TIR trafiğinde yaşanan sıkıntılar ışığında, taşıma yöntemlerinde çeşitlendirmeye gidilmesinin tedarik zincirindeki kırılmaları en aza indirgeyeceği değerlendirilmektedir. Şöyle ki, taşıma modlarının çeşitlendirilmesi artan ticaret hacmimizin çok daha hızlı ve daha az maliyetle müşteriye ulaştırılmasını, tedarik zincirinin kesintiye uğramamasını sağlayacaktır. Bu itibarla, intermodal taşımacılık ülkemiz için çok büyük önem arz etmektedir. Özellikle demiryolu taşımacılığının artırılması ve Türkiye'nin dört bir yanının denizlerle çevrili olmasından hareketle işlevsel bir Ro-Ro sisteminin kurulması Bulgaristan üzerinde AB'ye ihracatımızı kolaylaştırma potansiyeline sahiptir.